

holdelse. Der er jo ikke nogen tvivl om, at mange af de love, som er blevet gennemført siden september 2001, som er blevet vedtaget for at bekæmpe terrorisme, i meget høj grad handler om overvågning og efterretningsvæsen, som kan gå meget, meget tæt på den enkeltes menneskerettigheder, og som i visse tilfælde går videre, end mange af os ville have gjort, hvis vi ikke havde haft den 11. september.

Kl. 15.40

Der er simpelt hen nogle normer, der har flyttet sig. Vi har måttet erkende, at der er ting, vi har måttet vedtage, som vi egentlig ikke brød os om. Vi har måttet erkende, at vi er nødt til at gøre disse ting for at kunne bekæmpe terrorismen, og derfor har vi måttet gå på kompromis med nogle af vores meget fine idealer om menneskerettighed.

Det er vigtigt, at Europarådet fokuserer på denne meget hårfine balance, for hvis vi ikke passer på, kommer vi til at sætte menneskerettighedsaspektet over styr i vores iver efter at skaffe borgerne en tryghed, som ret beset ikke kan skaffes et hundrede procent.

Der er andre problemer i Europarådet, som alle dets gode sider ufortalt bliver ved med at være der. I hvert fald er det helt sikkert, at Menneskerettighedsdomstolens ressourcemæssige problemer og dens problemer med at få klaret de mere end 30.000 sager, som ligger og venter på at blive behandlet, er noget, der vil svække effektiviteten af Europarådet, hvis vi ikke får gjort noget ved det.

Europarådets Menneskerettighedsdomstol er et fyrtårn i menneskerettighedsarbejdet i hele verden i virkeligheden. Den er normsættende, og den er retningsgivende for utrolig mange andre lande, som måske ikke er medlem af Europarådet, men som står og kigger til fra sidelinjen. Det er vigtigt, at Menneskerettighedsdomstolen kan bringes til at fungere, og vi er meget spændte på at se, hvad det er for ændringer, man har tænkt sig at gøre for at få ikke blot økonomiske forbedringer, men også nogle struktur-mæssige forbedringer i domstolens arbejde.

Man kan også sige, at noget af det, der måske er udsat lidt nu, men som i hvert fald kommer til at spille en rolle inden for de nærmeste par år, er samspillet med EF-Domstolen. Det Radikale Venstre er stor tilhænger af, at Europarådet som helhed modtager Den Europæiske Union som medlem af Europarådet, sådan at EU kan tilslutte sig den europæiske menneskerettighedskonvention og derfor også skal rette sig efter Men-

neskerettighedsdomstolens afgørelser. Foreløbig er traktaten jo end ikke vedtaget og slet ikke ratificeret eller trådt i kraft, så det er noget, vi kan forudse kommer på et senere tidspunkt, men at det bliver et samspil, som skal tages vare på med meget stor omhu, er der absolut ikke nogen tvivl om.

Europarådet som normsætter og som dynamisk normsætter også ved nye konventioner og nye protokoller synes jeg også er vigtigt at tage frem. Det er jo rigtigt, som fru Margrete Auken sagde for lidt siden, at man har fået afskaffet dødsstraffen i hele det europæiske område. Vi har haft nogle meget banebrydende diskussioner og konventioner om bioetik. Og der er ikke nogen tvivl om, at der er et forum for den slags arbejde i Europa, som er frugtbar, og som endnu i hvert fald får lov at udfolde sig.

I forbindelse med modsætningen til USA synes jeg, det må nævnes, at Canada er observatør i Europarådet og gør meget ud af den observatørstatus og gør meget ud af at fortælle os andre Europarådslande, at de faktisk for længst har afskaffet dødsstraffen i Canada. De har også tiltrådt den internationale straffedomstol, og de lægger meget vægt på, at de er et land, som sætter menneskerettighedsarbejdet meget højt i modsætning til det, der foregår i USA.

Jeg ønsker ikke af den grund at blive anset for at være USA-fjendtlig, men kan blot se, at der er nogle meget forskellige retstraditioner i USA og i andre lande også på det amerikanske kontinent. Canada er det strålende eksempel på, at det også kan lade sig gøre at være en amerikansk stat og samtidig tilslutte sig f.eks. menneskerettighedsbegreberne.

Til sidst vil jeg blot nævne nogle af de udfordringer, det giver, at Europarådet er vokset til mere end det dobbelte i løbet af ganske få år og har indtaget medlemslande, som har en ofte meget kort demokratierfaring, for ikke at sige næsten slet ikke nogen.

Det er klart et dilemma, at man har taget folk ind i medlemskredsen, som ikke har opfyldt alle de betingelser, som vi har stillet til dem, og at nogle af dem gør tåbelige ting, holder dårlige valg, vælger ufunktionsdygtige parlamenter, vælger dårlige politikere, men man har formentlig ikke kunnet opnå noget bedre ved at lade være med at optage de pågældende lande.

Det er så den ulykkelige klemme, man er i, at man er nødt til at øve indflydelse indefra på de pågældende lande og sige: I bliver nødt til at gøre disse ting bedre og rette på disse ting, for